

یکشنبه 28 بهمن 1397-12 جمادی الثاني 1440-17 فوریه 2019

آغاز مذاکرات سه جانبه صلح ایران و عراق در نیویورک (1367 ش)

آغاز مذاکرات سه جانبه صلح ایران و عراق در نیویورک (1367 ش)
در شرایطی که مذاکرات پس از جنگ در شهریور و آبان 1367، نتیجه ملموسی به دست نداده بود و حتی امکان شکست مذاکرات نیز وجود داشت، جمهوری اسلامی ایران حسن نیت خود را به جامعه جهانی و سازمان ملل متحد و به ویژه شخص دبیر کل ثابت کرده و از اعتمادی که به دبیر کل ابراز داشته بود، نتیجه مثبت و مطلوبی گرفت که حاصل دیگر این امر، تغییر جو بین‌المللی به نفع جمهوری اسلامی ایران بود. با توجه به توقف پیش آمده در مذاکرات، دبیر کل مشورت‌های با شورای امنیت داشت و از شورا درخواست کرد برای خروج مذاکرات از بن بست، اختیارات بیشتری به وی داده شود که شورای امنیت با این درخواست موافقت کرد. در این راستا در 28 بهمن 67، مذاکرات سه جانبه مقامات ایران و عراق با حضور دبیر کل سازمان ملل در نیویورک صورت گرفت. در این مذاکرات که به خاطر اکراه عراقی‌ها برای ادامه مذاکرات در نیویورک، به رغم پیشنهاد صریح دبیر کل و تأکید او، این بار نیز مذاکرات بسیار دقیق و کوتاه مدت صورت گرفت و نتیجه مطلوب اخذ شد. بن بست در جریان مذاکرات بین ایران و عراق، تحت نظارت دبیر کل سازمان ملل و پس از استقرار آتش‌بس بین دو کشور، نشان‌دهنده تعلل عراق در اجرای مفاد قطعنامه 598، به رغم فشارهای بین‌المللی بود.

درگذشت استاد "محمد دیهیم تبریزی" ادیب و مورخ آذربایجانی (1378 ش)
استاد محمد دیهیم تبریزی، در سال 1286 ش (1325 ق) در تبریز به دنیا آمد. وی بر اثر راهنمایی‌های پدر، به تحصیل روی آورد و رشته‌های ادبی و ریاضی را به خوبی فرا گرفت. استاد دیهیم پس از آن ضمن فعالیت‌های فرهنگی به روزنامه‌نگاری اشتغال پیدا کرد و از سال 1311 ش، خدمات مطبوعاتی خود را آغاز نمود. وی علاوه بر مسئولیت مطبوعاتی، در صحنه‌های مهم سیاسی روز نیز حضور داشت و در سال 1325 ش در بیرون راندن فرقه دموکرات از آذربایجان، کوشش زیادی مبذول نمود. دیهیم سرانجام تهران را برای فعالیت‌های سیاسی و فرهنگی خود برگزید و در سال 1335 ش به آن سامان رهسپار شد. از اقدامات فرهنگی ماندگار دیهیم می‌توان به تأسیس انجمن‌های ادبی مولوی، صائب و آذربادگان اشاره کرد، ضمن اینکه در کار سازماندهی بیش از پانزده انجمن ادبی دیگر در تهران نیز نقش فعالی ایفا کرد. از وی آثار متعددی بر جای مانده که جبر، شرعیات، هندسه، دستور زبان فارسی، تعلیمات مدنی و حساب نو هر کدام در دو جلد و نیز تاریخ در 3 جلد و تذکره شعرای آذربایجان در 5 جلد از آن جمله است. استاد محمد دیهیم تبریزی سرانجام در اواخر بهمن 1378 ش برابر با اوایل ذی‌قعدة 1420 ق در 92 سالگی در تهران درگذشت و به سرای جاوید شتافت.
ضرب سکه توسط مسلمین (74 ق)

تا زمان عبدالملک بن مروان، خلیفه‌های اموی، مسکوکات اسلامی همان سکه‌های رومی و ایرانی بود. عبدالملک، سکه‌های مزبور را تغییرداد و آن‌ها را به مسکوکات عربی تبدیل کرد. نخستین سکه‌های اسلامی در سال 74 هجری در دمشق ضرب شد.
درگذشت "امیرعلی شیرنواپی" ادیب، سیاستمدار و وزیر سلطان حسین گورکانی (906 ق)

امیرعلی شیر بن آلوس ملقب به نظام الدین از مشاهیر درباریان و وزرای سلطان حسین گورکانی، در سال 844 ق به دنیا آمد. وی به زبان فارسی و ترکی شعر می‌سرود و به "ذواللسانین" معروف بود. امیرعلی شیر با آن که وزیر سلطان بود ولی هیچ گاه از تألیف و مطالعه علمی غافل نمی‌گشت. سرانجام از وزارت کناره‌گیری کرد و با شاعر هم عصر خود، عبدالرحمن جامی مصاحبت گزید. اربعین منظوم، دیوان اشعار، محبوب القلوب و ده‌ها اثر دیگر از تالیفات اوست. او به ساخت و تعمیر بناهای اسلامی فراوانی از جمله ایوان حرم امام رضا و مقبره‌های شیخ عطار همت گماشت.
ولادت عالم و عارف ربانی "آقا رحیم ارباب اصفهانی" (1297 ق)

آیت‌الله آقا رحیم ارباب اصفهانی در 12 جمادی الاول سال 1297 ق در اصفهان به دنیا آمد. پس از کسب مقدمات و سطوح حوزه، از محضر درس اساتید برجسته‌های همچون ابوالمعالی کلباسی، آخوند ملا محمد کاشی، سید محمدباقر درچه‌ای و میرزا جهانگیرخان قشقایی بهره‌ها گرفت و با آیت‌الله سیدحسین طباطبایی بروجردی هم مباحث بوده است. آیت‌الله ارباب اصفهانی به تأسی از استاد عارف و حکیم خود، جهانگیرخان قشقایی، جز در هنگام اقامه نماز جمعه و جماعت، عمامه نمی‌گذاشت. وفات این فقیه بزرگ در شب عید غدیرسال 1396 ق در 99 سالگی روی داد.
تولد "واسکو دو گاما" دریانورد معروف پرتغالی و پیشاهنگ استعمار (1469 م)

واسکودو گاما، دریانورد پرتغالی در 17 فوریه 1469م در این کشور به دنیا آمد. در آن زمان، جوانان زیادی به دریانوردی علاقه داشتند، از این رو واسکودوگاما نیز وارد این حرفه شد و در طی سال‌های بعد، به دریانوردی مجرب تبدیل گردید. در همان اوقات که کریستف کلمب، دریانورد و مکتشف ایتالیایی، راهی را به سوی هندوستان جستجو می‌نمود، واسکودوگاما دریانورد پرتغالی در پی یافتن مسیری از طرف دماغه امید نیک در جنوب آفریقا بود تا از طریق خلیج عمان به هند برسد. از این رو به عنوان اولین اروپایی، سفر خود را به هند در سال 1497م آغاز کرد. وی که در این سال لیسبون، پایتخت پرتغال را با چهار کشتی ترک کرده بود، از طریق اقیانوس اطلس عازم جنوب شد و چون برخلاف پیشینیان خود از خط ساحلی حرکت نمی‌کرد، در وقت صرفه‌جویی زیادی نمود. واسکودوگاما پس از دور زدن دماغه امید نیک در جنوبی‌ترین نقطه قاره آفریقا، به سوی سواحل شرقی آفریقا بالا آمد و شهرهای ثروت‌مند تجار عرب را در موزامبیک مشاهده کرد. وی در ادامه، از سواحل کنیا عازم اقیانوس هند گردید و در آوریل 1499م پس از حدود بیست ماه سفر دریایی، در بندر تجارتی کلکته در شبه قاره هند پهلو گرفت. هرچند راه اکتشافی واسکودوگاما بسیار طولانی بود، ولی به دنبال او، دریانوردان دیگر پرتغالی نیز همان راه او را پیش گرفتند و بنادر تجارتی و مستعمراتی پرتغال در آفریقای شرقی و ساحل غربی هند را تشکیل دادند. هم‌چنین دستیابی اروپاییان و به ویژه پرتغالی‌ها بر این سرزمین سبب رونق تجارت و انباشت ثروت بادآورده در اروپا گردید. واسکودوگاما در سفر دوم خود، با بیست کشتی به حرکت درآمد و قصد داشت تا حاکمیت پرتغال را بر آفریقا تثبیت کند که در این راه از اعمال زور و فشار نیز خودداری نکرد. با این حال به سبب خشونت و سوء مدیریت و نیز بدگویی از وی، به مدت بیست سال خانه‌نشین شد. واسکودوگاما در سال 1524م به عنوان نائب السلطنه هند راهی این سرزمین گردید. اما این مقام چندان پایدار نماند و با مرگ وی در 16 نوامبر 1524م در 55 سالگی، رؤیای او برای حکومت بر هند تعبیر نشد. هر چند واسکودوگاما در سفرهای دریایی خود، مناطق ناشناخته‌ای را کشف کرد و راه‌های دریایی را شناساند، اما این امر زمینه‌ساز حضور استعماری نیروهای پرتغال و دیگر کشورها در آفریقا و آسیا گردید و باعث استثمار مناطق وسیعی از جهان در طول قرن‌های متمادی شد.

مرگ "هاینریش هاینه" ادیب و شاعر بزرگ آلمانی (1856م)

هاینریش هاینه ادیب معروف آلمانی، در 13 دسامبر سال 1797م در یک خانواده یهودی در آلمان به دنیا آمد. تولد او در زمانی واقع شد که سربازان ناپلئون بر آلمان تسلط یافته بودند؛ بدین جهت زندگی هاینریش از ابتدا بین آلمان و فرانسه تقسیم شد. وی در جوانی بر اثر فشارهایی که به یهودیان در آلمان وارد می‌شد به پاریس رفت و در آن شهر اقامت گزید. هاینه در 16 سالگی نخستین شعر خود را سرود و از آن پس وارد عرصه شعر و شاعری گردید. ناکامی‌های عاطفی هاینه در طول زندگی، باعث شد تا او بزرگ‌ترین اثر ادبی خود و یکی از شاه‌کارهای شعری جهان یعنی قطعه معروف "اینتر متسو" را به وجود آورد. هاینه با آنکه نه مورخ بود و نه فیلسوف، آگاهی شگرف و پیش‌بینی خاص نسبت به اوضاع اجتماعی داشت و در نوشته‌هایش از نیروی نهفته‌ای که در قعر وجود هر آلمانی جای داشت و آینده آلمان را تهدید می‌کرد، خبر می‌داد. این ادراک و هشیاری ذاتی هاینه درباره امور اجتماع، به کشمکش‌های وجدانی درباره بی‌عدالتی‌ها و به مبارزه‌ای اجتناب‌ناپذیر مبدل شد و او را به استفاده از هجو و انتقاد واداشت. هاینه پس از چند سال اقامت در آلمان، این سرزمین را ترک کرد و برای همیشه در فرانسه سکونت یافت. هاینه شاعری رمانتیک بود و تار و پود حیاتش، از عشق و غم ساخته شده بود، به طوری که شاید هیچ شاعری در این باره به پای هاینه نرسد. بیسمارک، صدر اعظم آلمان، با همه دشمنی که با طرز فکر هاینه داشت، او را بزرگ‌ترین شاعر غزل‌سرای آلمان می‌خواند. هم‌چنین در خارج از آلمان نیز اشعار هیچ شاعر آلمانی به اندازه اشعار هاینه ترجمه نشده است. هاینریش هاینه را برجسته‌ترین مظهر ظرافت و ذوق در میان شعرای آلمان نامیده‌اند و از لحاظ نغمه‌سرایي، هیچ شاعری به قدرت او نمی‌رسد. از هاینه آثار متعددی بر جای مانده که ترانه‌ها در چهار جلد، تصاویر سفر در چهار جلد، ژمانس‌ها و اعترافات از آن جمله‌اند. هاینریش هاینه سرانجام در 17 فوریه 1856م در 59 سالگی درگذشت.

تولد "رنه لاوینیک" پزشک فرانسوی و مخترع گوشی پزشکی (1781م)

رنه لاوینیک در 17 فوریه سال 1781 میلادی در فرانسه بدنیا آمد. در سال 1816 موفق به اختراع گوشی پزشکی شد که از آن در تشخیص دردهای قفسه سینه استفاده می‌کرد. وی در سال 13 آگوست سال 1826 میلادی بر اثر بیماری سل درگذشت.